
DE VOGEL OF HET EI: DISCUSSIE OVER KNOBBELZWANENJACHT (1)

Het besluit van het bestuur van onze vogelwerkgroep om bij het streven om de vervolging van Knobbelzwanen terug te dringen, niet onder alle omstandigheden gesprekken met jagers uit de weg te gaan, heeft geleid tot een discussie die in kringen van vogelaars vaker gevoerd is. In deze Korhaan legt Leny Reddingius uit waarom ze ieder contact met vertegenwoordigers van de jacht onaanvaardbaar vindt. Voorzitter Rob Kole reageert en licht toe waarom het schudden van eieren beter is dan het doodschieten van vogels.

Leny Reddingius

Overleg van vogelaars met jagers is onaanvaardbaar

Op 2 april j.l. verscheen een persbericht waarin werd vermeld dat de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. en de Wildbeheereenheid IJmeer en Vechtstreek zouden gaan samenwerken "om de problemen met grazende Knobbelzwanen op boerenbedrijven in de Gooi- en Vechtstreek het hoofd te bieden".

Enkele citaten uit het persbericht:

1. "Na een lange periode van schijnbaar onoverbrugbare standpunten hebben de vogelaars en de jagers in de regio Het Gooi en de Vechtstreek elkaar gevonden en gaan de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. en de Wildbeheereenheid IJmeer en Vechtstreek samenwerken. Teneinde de zwanenpopulatie in te dammen en toch minder tot afschot over te gaan, zullen bij nestelende zwanen een aantal eieren onklaar worden gemaakt".
2. "Om verse aanvoer uit andere regio's te voorkomen,

zal er naar worden gestreefd om ook elders samenwerkingsverbanden tot stand te brengen" en

3. "De betrokken vogelwerkgroep en de WBE streven er verder naar ook in de toekomst te komen tot regionale samenwerking".

Maar wat is een Wildbeheereenheid (WBE) eigenlijk? Een WBE is een juridische eenheid in de vorm van een stichting of een rechtspersoonlijkheid bezittende vereniging. In een WBE werken de jachthouders samen, die aan elkaar grenzende jachtvelden in eigendom of pacht hebben. De bedoeling is dat deze jachthouders allemaal hun eigen jachtveld inbrengen, zodat er een aaneengesloten bejaagbaar gebied ontstaat. Het is in feite niets meer dan een regionale belangenorganisatie van jagers. Volgens hun - door het Ministerie van Landbouw ontworpen - statuten is het zelfs verboden dat natuurbeschermers of hun organisaties

deel uitmaken van een WBE! Jagers zijn opstellers én uitvoerders van het beleid, ze zijn aan niemand verantwoording schuldig en hun wildbeheerplannen zijn niet openbaar. De huidige WBE's voldoen dan ook in geen enkel opzicht aan de normen voor een verantwoord fauna-beleid.

Het Ministerie van Landbouw stimuleert de vorming van de WBE's en wil zelfs in de toekomst alleen nog met WBE's te maken hebben. Het delegeren van verantwoordelijkheid, in dit geval naar belangengroepen, past goed in het kader van de bezuinigingen. Het ministerie gaat hierin zó ver, dat zij op voorhand vergunningen voor afschot verleent voor het bestrijden van schade in de gesloten jachtijd en daarnaast elke aanvraag voor een afschotvergunning van een WBE automatisch honoreert. Begin 1993 stond zelfs in de krant dat bij wijze van proef de WBE's in Brabant en Limburg voortaan zelfs geen aparte vergunningen meer zouden hoe-

ven aan te vragen. Deze jagers zouden aan het begin van het seizoen een vergunning krijgen, waarmee een door hen zelf samengesteld "wensenpakket" zou zijn toegestaan. De jagers kunnen hiermee dus zelf bepalen wie zullen gaan schieten en waar, wanneer en waarop. De Jachtwet wordt op deze manier volkomen buiten spel gezet en de niet-jagende burger wordt monddood gemaakt. (Een uitstekend artikel over dit onderwerp - waaruit ik gegevens heb overgenomen - vindt u in ARGUS, het tijdschrift van de stichting Kritisch Faunabeheer, van juni 1994).

Het is duidelijk dat WBE's, die zijn opgericht om het imago van de jagers op te vijzelen, niets van doen hebben met natuurbeheer, doch alles met plezierjacht. Natuurbeheer houdt bij de jagers in, dat hun jachtterrein aan de eisen dient te voldoen van de bejaagbare diersoorten. Wat dat betreft is de naam "Wildbeheereenheid" duidelijk: natuurbeheerders spreken niet van "wild", dat alleen de bejaagbare soorten omvat, doch over de fauna van een gebied. Zij zullen streven naar optimale omstandigheden voor de totale daar thuishorende populaties, terwijl de WBE's streven naar maximale aantallen van bejaagbare soorten.

COMMENTAAR

Nu mijn commentaar op de drie hierboven genoemde punten uit het persbericht van de vogelwerkgroep.

1. De "Schijnbaar onoverbrugbare standpunten" blijken dus overbrugbaar te zijn geworden en men gaat nu samenwerken met plezierjagers om eieren van een beschermde vogelsoort onklaar te maken.

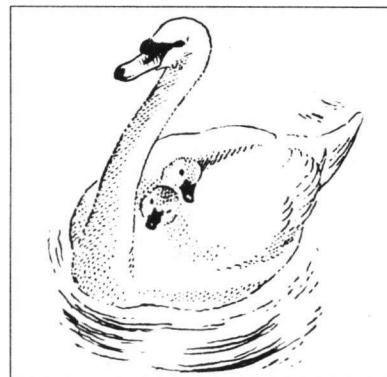
Nu was onze VWG initiatiefnemer van de oprichting van het Knobbelzwanenplatform, waarin een aantal natuurbeschermingsorganisaties samenwerkt. Door het platform is een rapport uitgebracht: "De Knobbelzwaan in Nederland; schade en afschot", waarin onder andere staat dat een aantal kritische vogelbeschermers zich keert tegen afschot van Knobbelzwanen en verstoring van de nesten: "Het Knobbelzwanenplatform verzet zich tegen de wijze waarop het probleem wordt aangepakt en zoekt nieuwe wegen om de vermeende schade te voorkomen". In het rapport worden diverse aanbevelingen gedaan, waarbij het schudden of rapen van eieren niet aan de orde komt. Het zou niet meer dan logisch zijn geweest als de VWG zich hiermee had geconformeerd, evenals de andere in het platform samenwerkende organisaties.

Rob Kloosterman heeft echter gemeend om persoonlijke redenen het platform te moeten verlaten en is daarna op de solo-toer gegaan.

2. Over de "verse aanvoer" van Knobbelzwanen uit andere regio's is niets meer vernomen. Voelden andere VWG's soms niets voor samenwerking met WBE's en wachten zij liever op de uitslag van het onderzoek dat momenteel door het Knobbelzwanenplatform wordt voorbereid? Dit onderzoek houdt o.a. in dat de werkelijke, door Knobbelzwanen veroorzaakte schade en alternatieve verjaagmethoden zullen worden onderzocht.

3. Streven van de VWG en WBE naar samenwerking in de toekomst, hoe is het mogelijk! En op welk gebied dan wel? Er wordt nu wel getracht deze intentie af te zwakken en te stellen dat zaken verkeerd opgepakt zijn door de pers, maar het stond in het persbericht en voor de inhoud daarvan is het bestuur verantwoordelijk. Het is mij overigens gebleken dat slechts een deel van het bestuur van te voren van het persbericht op de hoogte was. Ik hoopte dan ook dat deze wilde, niet onderbouwde actie niet gelegaliseerd zou worden; het voltallige bestuur is echter met deze gang van zaken accoord gegaan.

Voor mij is het onaanvaardbaar dat de VWG, zonder enige onderbouwing en buiten het Knobbelzwanenplatform om, samen met jagers eieren gaat rapen van een beschermde vogelsoort. Dat jagers dit prima vinden is begrijpelijk. Zij willen immers niets liever dan samenwerken met natuurbeschermingsorganisaties om op deze wijze hun imago op te vijzelen. Dat het hele bestuur het met deze gang van zaken eens is, is voor mij reden geweest om mijn lidmaatschap van de Vogelwerkgroep te beëindigen.

Knobbelzwaan